

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 9 червня 2017 року

м. Хмельницький

№37-р/к

справа №02-06/17-17

Про припинення порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - адміністративна колегія Відділення) розглянула матеріали справи №02-06/17-17 відносно Нетішинської міської ради (вул. Шевченка, 1, м. Нетішин, 30100, Код ЄДРПОУ 05399231) (надалі –Нетішинська МР) та подання з попередніми висновками Першого відділу досліджень та розслідувань Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) від 20.04.2017 №08/49-п.,

ВСТАНОВИЛА:

Відділенням здійснюється постійний державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на товарному ринку будівництва житла та суміжних з ним ринках з боку органів місцевого самоврядування, у тому числі Нетішинської МР.

Під час здійснення державного контролю в діях Нетішинської МР було виявлено ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

У зв'язку з чим, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 10 березня 2017 року 18-рп/к було розпочато розгляд справи №02-06/17-17 відносно Нетішинської МР.

Під час розгляду справи з'ясовано, що Нетішинська МР утворена відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Нетішинська міська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території міста Нетішин, та державних інтересів, проводить у життя

рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Нетішинська міська рада та її виконавчий комітет є правомочними розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Рішення Нетішинської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Статтею 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері соціально-економічного і культурного розвитку, планування та обліку, зокрема, належать повноваження, щодо залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в комплексному соціально-економічному розвитку сіл, селищ, міст, координація цієї роботи на відповідній території.

Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено правові та організаційні основи містобудівної діяльності, зокрема щодо залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту.

Статтею 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що замовник це фізична або юридична особа, яка має намір щодо забудови території (однієї чи декількох земельних ділянок) і подала в установленому законодавством порядку відповідну заяву.

Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що:

- економічна конкуренція (конкуренція) це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку;

- суб'єкт господарювання це юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими. Суб'єктами господарювання визнаються також органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності. Господарською діяльністю не вважається діяльність фізичної особи з придбання товарів народного споживання для кінцевого споживання;

- товар це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).

Тобто частина замовників у розумінні статті 1 цього Закону є суб'єктами господарювання, зокрема це особи які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність на ринках будівництва та суміжних з ним ринках або посередники (ріелтори, особи що надають приміщення або житло в оренду тощо).

У поточні редакції Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» статтею 40 передбачено наступне.

1. Порядок залучення, розрахунку розміру і використання коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту встановлюють органи місцевого самоврядування відповідно до цього Закону.

2. Замовник, який має намір щодо забудови земельної ділянки у відповідному населеному пункті, зобов'язаний взяти участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту, крім випадків, передбачених частиною четвертою цієї статті.

3. Пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту полягає у перерахуванні замовником до прийняття об'єкта будівництва в експлуатацію до відповідного місцевого бюджету коштів для створення і розвитку зазначеної інфраструктури.

4. До пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту **не залучаються** замовники у разі будівництва:

1) об'єктів будь-якого призначення на замовлення державних органів або органів місцевого самоврядування за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів;

2) будівель навчальних закладів, закладів культури, фізичної культури і спорту, медичного і оздоровчого призначення;

3) будинків житлового фонду соціального призначення та доступного житла;

4) індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків загальною площею до 300 квадратних метрів, господарських споруд, розташованих на відповідних земельних ділянках;

5) об'єктів комплексної забудови територій, що здійснюється за результатами інвестиційних конкурсів або аукціонів;

6) об'єктів будівництва за умови спорудження на цій земельній ділянці об'єктів соціальної інфраструктури;

7) об'єктів, що споруджуються замість тих, що пошкоджені або зруйновані внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;

8) об'єктів, передбачених Державною цільовою програмою підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, за рахунок коштів інвесторів;

9) об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури, об'єктів енергетики, зв'язку та дорожнього господарства (крім об'єктів дорожнього сервісу);

10) об'єктів у межах індустріальних парків на замовлення ініціаторів створення індустріальних парків, керуючих компаній індустріальних парків, учасників індустріальних парків.

Рішенням двадцять дев'ятої (позачергової) сесії Нетішинської міської ради VI скликання №29/580 від 20.06.2012 року «Про Порядок пайової участі замовників у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішина» було затверджено Порядок пайової участі замовників у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішина. При його прийнятті Нетішинська міська рада керувалась також Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про місцеве самоврядування в Україні».

Рішенням Нетішинської міської ради від 27 березня 2013 року №39/868 вносилися зміни до початкової редакції рішення Рішенням двадцять дев'ятої (позачергової) сесії Нетішинської міської ради від 20.06.2012 року №29/580 «Про Порядок пайової участі замовників у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішина» (надалі – Порядок зі змінами).

Контроль за виконанням цих рішень було покладено на постійну комісію міської ради з питань будівництва, архітектури, комунальної власності, приватизації та підтримки підприємництва та бюджету, фінансів, податкової та тарифної політики.

Порядком зі змінами визначено, що замовник це фізична або юридична особа, яка має у власності або у користуванні земельну ділянку і, в встановлено законом порядку, подала заяву (клопотання) щодо її забудови для здійснення будівництва або (у тому числі шляхом знесення) об'єкта містобудування.

Пайовий внесок це сума коштів, призначена для перерахування в цільовий фонд міського бюджету на створення і розвиток інженерно - транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішин.

Пунктом 4 «Перелік об'єктів, при будівництві яких замовник зобов'язаний взяти участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішин» (надалі – пункт 4 Порядку зі змінами) визначено, що нарахування пайового внеску здійснюється на всі об'єкти, що знаходяться в межах міста за винятком:

- об'єктів будь-якого призначення, будівництво яких здійснюється на замовлення державних органів або органів місцевого самоврядування та фінансується за рахунок коштів державного та/ або місцевих бюджетів;
- об'єктів навчальних закладів, закладів культури, фізичної культури і спорту, медичного і оздоровчого призначення;
- об'єктів житлового фонду соціального призначення та доступного житла;
- індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків загальною площею до 300 квадратних метрів, господарських споруд, розташованих на відповідних земельних ділянках;
- об'єктів культових споруд;
- об'єктів комплексної забудови територій, що здійснюється на конкурсній основі або аукціоні;
- об'єктів будівництва за умови спорудження на цій земельній ділянці об'єктів соціальної інфраструктури;
- об'єктів, що споруджуються замість тих, що пошкоджені або зруйновані внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру;

Тобто у разі будівництва усіх інших об'єктів, окрім зазначених восьми окремо визначених категорій, такі замовники могли залучатися до пайової участі у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішин.

Однак у пункті 4 Порядку зі змінами виявлено невідповідність пункту четвертому статті 40 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Так зокрема, у Законі чітко визначено, що у разі здійснення будівництва «об'єктів, інженерної, транспортної інфраструктури, об'єктів енергетики, зв'язку та дорожнього господарства (крім об'єктів дорожнього сервісу)» такі замовники також не повинні залучатися до пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту.

Однак, виходячи із пункті 4 Порядку зі змінами, у разі здійснення будівництва «об'єктів, інженерної, транспортної інфраструктури, об'єктів енергетики, зв'язку та дорожнього господарства (крім об'єктів дорожнього сервісу)» у м. Нетішин такі суб'єкти господарювання - замовники могли залучатися до пайової участі у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста.

Таким чином, Нетішинською МР до участі у створенні і розвитку інженерно - транспортної та соціальної інфраструктури м. Нетішина могли залучатися окремі суб'єкти господарювання - замовники, які не повинні бути залученні до сплати відповідних коштів, що могло призвести до обмеження їх самостійності, яке не передбачене законами України.

Відповідно до статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються встановлення не передбаченого законами України обмеження самостійності підприємств.

У ході розгляду справи №02-06/17-17 Нетішинською МР (лист від 04.04.2017 №21/01-27-1084/2017) повідомлено, що з метою дотримання вимог Законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» та «Про захист економічної конкуренції» фондом комунального майна міста Нетішин розроблений проект рішення «Про внесення змін до рішення двадцять дев'ятої (позачергової) сесії Нетішинської міської ради VI скликання №29/580 від 20.06.2012 року «Про Порядок пайової участі замовників у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішина». Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» вищезазначений проект рішення буде внесений до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік на черговому пленарному засіданні Нетішинської МР.

Таким чином, дії Нетішинської МР, які полягали у встановленні переліку об'єктів при будівництві яких замовники не залучаються до пайової участі у розвитку інфраструктури м. Нетішина, який не відповідав вимогам положень, визначених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності» є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Нетішинській МР було надіслано подання з попередніми висновками у справі №03-08/17-17 від 20.04.2017 №08/49-п з яким він був ознайомлений належним чином.

У відповідь на подання з попередніми висновками Нетішинська МР (лист від 05.05.2017 №21/01-27-1425/2017) повідомила, що рішенням двадцять шостої сесії Нетішинської міської ради VII скликання від 28 квітня 2017 року №26/1415 проект рішення Нетішинської МР «Про внесення змін до рішення двадцять дев'ятої (позачергової) сесії Нетішинської міської ради VI скликання №29/580 від 20.06.2012 року «Про Порядок пайової участі замовників у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури міста Нетішина» було внесено до плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2017 рік.

Ці обставини свідчать про те, що Нетішинською МР вживаються заходи для усунення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Розглянувши матеріали справи, подання з попередніми висновками у їх сукупності, адміністративна колегія Відділення дійшла до висновку, що поданні матеріали є достатні, а наведені у поданні висновки обґрунтовані і доведені, що є підставою для прийняття рішення.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 за №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Нетішинської міської ради (вул. Шевченка, 1, м. Нетішин, 30100, Код ЄДРПОУ 05399231), які полягали у встановленні переліку об'єктів при будівництві яких замовники не залучаються до пайової участі у розвитку інфраструктури м. Нетішина, який не відповідав вимогам положень, визначених Законом України

«Про регулювання містобудівної діяльності» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом дев'ятим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

2. Зобов'язати Нетішинську міську раду у двомісячний строк з дня одержання цього рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом встановлення переліку об'єктів при будівництві яких замовники не залучаються до пайової участі у розвитку інфраструктури м. Нетішина, у відповідності до вимог положень, визначених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України „Про захист економічної конкуренції” рішення органів комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії
голова відділення

В. Олуйко